

СИЛАБУС
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ГАЛУЗІ

Рік навчання 2020/2021

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна/заочна форма навчання		Нормативна
		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції 26 год./10 годин
Кількість годин/кредитів ECTS 120/5	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і аудит, Оподаткування 072 Фінанси, банківська справа та страхування 073 Менеджмент Менеджмент бізнес-структур, Управління фінансово-економічної безпекою, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Економіка підприємства	Практичні (семінарські) 26 год./8 год Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: немає	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Магістр	Самостійна робота 88 год./114 годин Консультації 10 год./18 годин
		Форма контролю: залік/залік

II. Інформація про викладача (-ів)

Ліпич Любов Григорівна, д.е.н., професор, декан факультету економіки та управління, lipuch.liubov@eenu.edu.ua, каб. G301.

Громко Лілія Сергіївна, к.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства, hromko.lilia@eenu.edu.ua, каб. G412.

Скорук Олена Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства, skoruk.olena@eenu.edu.ua, каб. G412.

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Наука є сукупністю теоретичних та практичних знань, що взаємопов'язані згідно з певними законами та принципами. Накопичення знань, як основна ціль освіти вже не відповідає вимогам сьогодення і вимагає переходу до пошуку, вміння користуватися та ефективного оперування науковими здобутками. Наукова діяльність у вищих навчальних закладах є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності в системі вищої освіти. Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації. Ці знання потрібні студентам, оскільки вони беруть участь у навчальному й науковому процесах. Тому актуальним постає методичне забезпечення процесу оволодіння студентами теоретичних та практичних навичок у науково-дослідній діяльності, яка формує системність та логічність професійного мислення, творчість і цілеспрямованість майбутньої діяльності.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в галузі» є надання студентам знань з питань класифікації наук, організації науково-дослідної діяльності в Україні, організаційних баз наукових

досліджень, основних наукових методологій та методів, економічних досліджень. Основні завдання вивчення дисципліни полягають в тому, щоб на належному рівні подати студентам необхідний навчальний матеріал, максимально наближаючи запропоновані ситуації до дійсності, навчити їх спрямувати теорію на розвиток методів отримання, обробки і використання управлінської та економічної інформації в менеджменті підприємства та у забезпеченні законності господарської діяльності підприємства згідно чинного законодавства.

3. Результати навчання (компетентності).

Цілі навчання.

Загальні компетенції:

- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати автономно.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетенції:

- Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
- Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.
- Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.
- Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

4. Структура навчальної дисципліни.

Схема курсу денної/заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього годин денна/заочна ¹	Методи та технології викладання (навчання)	Форма контролю. Бал оцінювання
Змістовий модуль 1. Наукова діяльність. Основні наукові методи			
Тема 1. Методологія організації наукових досліджень. Суть наукового пізнання та знання. Поняття наукового дослідження: основні ознаки та характеристики. Сутнісна характеристика методології наукових досліджень.	6/2	метод круглого столу / Moodle, Office 365 ² .	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 2. Методи наукових досліджень та їх характеристика. Поняття та базові характеристики методів наукового дослідження. Методи емпіричних наукових досліджень. Наукове планування як метод соціально-економічних досліджень	8/2	дискусія / Moodle, Office 365 ² .	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 6 балів
Тема 3: Організація наукового дослідження. Сутність та основні етапи організації досліджень. Вітчизняний та зарубіжний досвід організації наукової діяльності.	8/2	дискусія / Moodle, Office 365 ² .	усне опитування, тестові завдання, кейси. Максимальна оцінка 6

Форми і напрями науково-дослідної роботи студентів. Ефективність наукових досліджень.			балів
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження в галузі Інформаційне забезпечення наукового дослідження. Поняття «Наукова інформація» та її функції. Види джерел інформації. Пошук, відбір та нагромадження наукової літературної інформації. Бібліографічний апарат наукового дослідження. Статистичне спостереження, його основні форми та види.	8/4	бізнес тренінг / Moodle, Office 365.	усне опитування, тестові завдання, кейси. Максимальна оцінка 6 балів
Разом за модулем 1	30/10	Тестові завдання/ Moodle, Office 365 ²	Тестові завдання, кейси,. Максимальна оцінка 30 балів
Змістовий модуль 2. Організація творчої діяльності дослідника			
Тема 5. Економіко-математичні методи і моделі. Економіко-математичні методи і моделі: теоретичні аспекти та особливості формування. Оптимізаційні методи і моделі в моделюванні соціально-економічних процесів. Економетричне моделювання як метод соціально-економічного прогнозування. Моделювання соціально-економічних процесів в умовах невизначеності та ризику.	6/2	метод круглого столу / Moodle, Office 365 ² .	усне опитування, тестові завдання, задачі. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 6. Оприлюднення результатів наукових досліджень Види наукових публікацій. Сутнісна характеристика наукових видань. Наукова доповідь (повідомлення). Правила оформлення публікації.	10/3	дискусія/ Moodle, Office 365 ² .	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 6 балів
Тема 7. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Індивідуальне завдання як форма науково-дослідної роботи. Магістерська дипломна робота як вид кваліфікаційного дослідження	10/3	метод круглого столу / Moodle, Office 365 ²	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 6 балів
Разом за модулем 2	26/8	Тестові завдання/ Moodle, Office 365 ²	тести, ситуаційні завдання, розв'язування задач. Максимальна оцінка 30 балів
Разом	26/10		Максимальна оцінка 100 балів.

Примітки: ¹ Всього годин лекцій і практичних занять. ² / Moodle, Office 365 – може застосовуватися одна з форм навчання або симбіоз у формі он-лайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання або заочної форми навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані студентам, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені.

Студентам потрібно пройти безкоштовний курс академічної доброчесності в університеті <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Шкала оцінювання
Оцінювання курсу денної/заочної форми навчання

Вид заняття	Аудиторне навантаження			Самостійна робота	Консультації
	Лекції	Практичні заняття	Модульний контроль		
Форма контролю	Відвідування занять	Усне опитування, ситуаційні завдання, розв'язування задач	Тестування в Forms (Office 365)	Письмова самостійна робота	Офлайн та онлайн-консультування
Бал оцінювання	Не оцінюється	38	60	2	0

Оцінка в балах	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Студент опрацював цілий курс згідно програми, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Дуже добре	Студент опрацював цілий курс згідно програми, оперує основними поняттями, проте може застосувати більшість положень на практиці, здобути компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Студент опанує 80–90 % курсу згідно програми, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74	Задовільно	Студент опанує 60-70% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Достатньо	Студент опанує 60% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою лектора
1 – 59	Незадовільно	Студент опанує 60% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, не розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою лектора

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є семестровий диференційований залік, який передбачає оцінювання засвоєного студентами навчального матеріалу з навчальної дисципліни, на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Залік, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, здавши одну із тем або перездати якусь тему та виконати підсумковий тест.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / Н.М. Краус. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
2. Мальська М. П. Організація наукових досліджень: навчальний посібник / М. П. Мальська, І.Г. Пандяк. – К: ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури», 2017. – 136 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / М. Михайлов [та ін.].– Х. : ХДУХТ, 2014. – 220 с.
4. Методологія наукових досліджень: навч.-метод. посіб. / [уклад. Олійник Н. Ю.]. - Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І., 2015. - 110 с.
5. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Г.В. Дейниченко, Г.М. Постнов / Харк. Держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2014. – 115 с.
6. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – 2-е вид., змін. та доп. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 317 с.
7. Назаренко І. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. І. Назаренко. - Київ : КНУБА, 2014. - 123 с.
8. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнкою. — 4-те вид., перероб. і доп. — К.: Знання-Прес, 2004. — 307 с.

Додаткова

1. Антонів В. Б. Оптимізаційні методи і моделі : практикум / В. Б. Антонів, М. В. Дацко. – Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 116 с.
2. Литвинова Л. Дисертація як інформаційне, наукознавче та документознавче джерело/ Л.Литвинова // Бібліотечний вісник.- 2010.- № 4.- С. 59-62.
3. Рікер П. Ідеологія та утопія : пер. з англ. / Поль Рікер. – К. : Дух і Літера, 2005. – 386 с.
4. Філософія науки. Хрестоматія / Отв. ред. Л.А. Микешина. – М.: Прогресс-Традиция, 2005. – 992 с.

Інтернет-ресурси

1. Закон України «Про видавничу справу» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, №32, ст.206 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>
2. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, затверджено Ректором СНУ ім. Лесі Українки від 10.02.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/polozhennia_plagiat____.pdf

Викладач

Л.Г. Літвич